

SAKARI

Sakari ka Asee, waati tia sɔɔra ba ben sɔmburu kua. Adama ben gari kun sãa tia. Asee u Isireliba kirɔ kuawa bu ka Yinni Gusunɔn sãa yeru bani. Ma Sakari u gerua ye ya sia wee ye ya ka handuniagibu kpuro yã. Win kãsi dabi ni u wan sɔ, u tɔmbu kirɔ kua bu ka gɔru gɔsia. U nɛɛ, sunɔ wɔn nɔɔ mwɛɛru Gusunɔ u kua, u koo na u bandu di kpa u tɔmbu yakia yorun di.

Sa ko kpɔ su tire ten gari bɔnu ko yiru.

Tire ten kpunaa

1. Sakarin kãsi ni u wa ka win kirɔba, wiru 1n di sere wiru 8.
2. Ye ya koo kooɔa sia, wiru 9n di sere wiru 14.

SAKARIN KÃSINU

Yinni Gusunɔ u win tɔmbu

sokumɔ bu wurama

¹ Darusin bandun wɔɔ yirusen suru nɔɔba itase sɔɔra Yinni Gusunɔ u ka win sɔmɔ Sakari, Berekian bii, Idon debubu gari kua u nɛɛ, ² nɛ, Yinni Gusunɔ na ka bɛɛn baababa mɔru kua too. ³ Yen sɔ, na bɛɛ sɔmɔ, i wurama nɛn mi, kpa nɛ, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni n maa wura bɛɛn mi. Nɛ, Yinni Gusunɔwa na yeni gerua. ⁴ I ku ka bɛɛn baababa weena be nɛn sɔmɔ gbiikobu ba nɛn gari sɔɔwa ba nɛɛ, bu ben daa kɔsa derio. Adama ba ñ sɔmɔ be swaa daki bu sere man mɛm nɔɔwa. ⁵ Mana bɛɛn baaba be, ba wãa tɛ. Sɔmɔ ben tii, ba wãa sere ka tɛ? ⁶ Aawo, ba gu. Ka mɛ, wooda ka gari yi na nɛn sɔmɔ be wɛ, ba yi bɛɛn baababa sɔɔwa, ma ba gɔru gɔsia

ba nɛɛ, nɛ Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni na bu kua nge me na gɔru doke ben daa kɔsan sɔ.

Sakari u dumi wa kāsiru sɔɔ

⁷ Darusin bandun wɔɔ yirusen suru wɔkura tiase, wi ba mɔ Sebati, win sɔɔ yenda nnɛse sɔɔra Yinni Gusunɔ u ka win sɔmɔ Sakari, Berekian bii, Idon debubu gari kua kāsiru sɔɔ. ⁸ Wee ye u wa kāsiri te sɔɔ. Wɔkuru, u durɔ goo wa u dum swāa sɔni u ka yɔ dānu ganun suunuɔ, wɔwa gaa sɔɔ. Ma dum swɛɛ ka dum berɔ wurusu ka dum kaaba yi wāa win biruɔ. ⁹ Ma u bikia u nɛɛ, nen Yinni, mba dumi yin tubusianu.

Ma Gusunɔn gɔrado wi, u nɔn sɔɔwa u nɛɛ, kon nun yi tubusia. ¹⁰ Yera u nɔn sɔɔwa u nɛɛ, dumi yi, yi sāawa yi Gusunɔ u gɔrima yi ka tem bukiana.

¹¹ Ma dumi yin tii yi gɔrado wi sɔɔwa yi nɛɛ, sa tem bukiana sa wa me kpuro mu wāa bɔri yendu sɔɔ.

¹² Ma gɔrado wi, u nɛɛ, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni, sere saa yerà kaa Yerusalemu ka Yudaban wuu si su tien wɔnwɔndu wa, si a ka mɔru sāa saa wɔɔ wata ka wɔkurun di.

¹³ Ma Yinni Gusunɔ u gɔrado wi wisa ka gari dori yi yi nɔn gɔru yemia.

Yinni Gusunɔ

u koo kɔam Yerusalemu gɔsi

¹⁴ Gɔrado wi, u maa nɔn sɔɔwa u nɛɛ, a geruo a nɛɛ, ameniwa wi, Yinni Gusunɔ u gerua.

U nɛɛ, u Yerusalemu ka Siɔnin kīru mɔ ta kpā.

¹⁵ Meya u ka bwese ni nu tii sue mɔru mɔ.

Yellu u raa ka nu mɔru kua fiiko.

Ma nu Yerusalemu kɔsa kua.

¹⁶ Yen sɔna wi, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni u nɛɛ,

u koo Yerusalemun wɔnwɔndu ko.
 Ba koo win sãa yeru bani.
 Kpa bu Yerusalemun kpɛɛkpɛɛku yĩire.
 17 Win wusu su koo dukia yibu.
 U koo maa Yerusalemu nukuru yemiasia.
 Kpa u maa ye gɔsi win tiin sɔ̄.
 Wi, Gusunɔ, wɔllu ka tem Yinniwa u yeni gerua.

2

Sakari u kɔbi nne

ka sekobu nne wa kāsiru sɔ̄

1 Sakari u nɔni seeya ma u maa kɔbi nne wa. 2 Ma u gɔrado wi u ka nùn gari mɔ̄ bikia u nɛɛ, kɔbi yirà mini.

Ma u nùn wisa u nɛɛ, kɔbi yi yi Yudaba ka Isireliba ka Yerusalemugibu yarinasiawa mi.

3 Yen biru, Yinni Gusunɔ u maa nùn sekobu nne sɔ̄osi. 4 Ma u nùn bikia u nɛɛ, mba seko be, ba kobu na.

Ma u nùn wisa u nɛɛ, ba nawa bu ka kɔbi yi tɔya ko, kpa bu yi bɔ̄oku yi, yi yi Yudan tem wɔri yi mɛn tumbu yarinasia sere ben goo kun kp̄ia u ka tii yina.

Sakari u wɛɛ wa kāsiru sɔ̄

5 Ye Sakari u maa mɛɛra, yera u durɔ̄ goo wa u wɛɛ yĩirutii neni. 6 Ma u nùn bikia u nɛɛ, mana a dɔ̄ɔ.

Ma u wisa u nɛɛ, na dɔ̄ɔwa n Yerusalemu yĩire n ka yen dɛɛbu ka yen yasum wa.

7 Sanam mɛ Gusunɔn gɔrado wi u ka nùn gari mɔ̄, u susim wee, yera gɔrado goo u maa na u ka wiɔnɔ yinna. 8 Ma u nùn sɔ̄ɔwa u nɛɛ, a duka doo a aluwaasi wi sɔ̄ a nɛɛ, Yerusalemu ya koo ko wuu gè ba n̄ maa gb̄araru toosimɔ. Domi gen tumbu ka gen yaa sabenu koo dabia. 9 Yinni Gusunɔ u maa

nεε, u ko n sãa nge gbãra dõogiru Yerusalemu yen sõ. Meya u ko n maa sãa yen beεεε.

Yinni Gusunɔ u be ba raa

kpikiru da soku

¹⁰ Sakari u nεε,

Yinni Gusunɔ u gerua u nεε,

beε be u raa yarinasia handunian goonu nne ye sɔɔ,
i wurama.

I seema i wurama saa sõɔ yẽsan nɔm geu gian di.

¹¹ Beε Yerusalemugibu, beε be i yoru dimɔ
Babiloniɔ,

i kisirama.

¹² Domi wi, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni u nεε,
yeniban biru,

Yerusalemun beεεε ya koo wurama.

Wee u man gɔriɔ bwese ni nu beεn yãnu guran mi.

U nεε, nù n maa beε baba,

ya sãawa nge win tiin nɔniya nu baba.

¹³ Wee u koo nu nɔma doke

kpa nu gɔsia beεn yobu.

Saa ye sɔɔra nu koo gia ma Gusunɔ, wɔllu ka tem
Yinniwa u man gɔrima.

¹⁴ Wiya u nεε, beε Yerusalemugibu, i nuku dobun
kuuki koowo.

Domi u koo na u n ka beε wãa.

¹⁵ Bwese dabina nu koo wura wi, Yinni Gusunɔn
mi gia yen tãɔ te,

kpa nu ko win tɔmbu,

kpa u n wãa ka be.

Saa ye sɔɔra i ko i gia ma wi, Gusunɔ wɔllu ka tem
Yinniwa u man gɔrima.

¹⁶ U ko n maa Yuda mɔ tem dεeram me sɔɔ.

U koo maa Yerusalemu gɔsi.

17 Baawure u koo nɔɔ mari Yinni Gusunɔn
WUSWaaɔ.
Domi u koo seema win wãa yee dɛɛrarun di.

3

Sakari u yãku kowo wa

kãsiru sɔɔ

¹ Sakari u Yosue yãku kowo tɔnwero wa u yɔ̃
Yinni Gusunɔn gɔradon* wuswaaɔ. Ma Setam† u
yɔ̃ win nɔm geuɔ u ka nùn taare wɛ. ² Ma Yinni
Gusunɔn gɔrado u Setam sɔɔwa u nɛɛ, Gusunɔ u
nun gerusi wi, wi u Yerusalemu gɔsa. A n̄ yɛ ma
Yosue u sãawa nge dãa nɔɔ ge ba wuna dɔɔn di?

³ N deema yãa disinugina Yosue u sebua u ka yɔ̃
gɔrado win wuswaaɔ. ⁴ Ma gɔrado wi, u be ba yɔ̃
win wuswaaɔ sɔɔwa u nɛɛ, bu Yosuen yãa disinugii
ni wunɔ. Ma u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, wee na nun
wunen toranu wuna. Ma na nun tɔɔ baka yãnu
sebusia.

⁵ U maa wooda wɛ u nɛɛ, bu nùn dawani ye ya
dɛɛre bɔkusio. Ma ba nùn ye bɔkusia. Ma ba nùn
yãnu sebusia. Saa ye sɔɔ, gɔrado wi, u yɔ̃ mi. ⁶ U
Yosue gari yini sɔɔwa u nɛɛ, ⁷ ameniwa wi, Gusunɔ
wɔllu ka tem Yinni u gerua. U nɛɛ,
à n s̄imɔ win swɛɛ sɔɔ,
ma a win woodaba mem nɔɔwammɛ,
wuna kaa win sãa yeru ka ten yaaran sɔmburu
kpara.

U koo nun kowa be ba win sɔmburu m̀n turo.

Yinni Gusunɔ

* **3:1** Yinni Gusunɔn gɔrado - Ka Heberum ba yorua Yinni Gusunɔ
tɔna. † **3:1** Setam - Win sɔmbura u ka taare da Gusunɔn wuswaaɔ.

u koo win sɔm kowo naawa

⁸Yosue, wunε yāku kowo tɔnwero,
wunε ka wunεn tɔn be ba sɔ̄ wunεn wuswaaɔ,
i swaa dakio i nɔ.
Tɔn be, ba ko n gina sāawa yīreru wi u sisin sɔ̄.
Domi Yinni Gusunɔ̄ u koo win sɔm kowo gɔrima wi
u sāa kp̄ii p̄ɔtura.

⁹Wunε Yosuen wuswaaɔ, u kperu garu yiimɔ.
Wuswεε nɔɔba yiruwā ta mɔ.
Win tiiwa u koo yore te sɔ̄ɔ.
Kpa u tem mɛn toranu wuna sɔ̄ɔ teeru.

¹⁰Wi, Gusunɔ̄ wɔllu ka tem Yinni u nεε,
yen tɔ̄ te, i ko i sokuna i nuku dobu ko b̄ari yendun
sɔ̄ bεen dāa gb̄aanɔ̄.

4

Sakari u dabu wuraguu

ka dāa ye ba m̄ò olifi wa

kāsiru sɔ̄

¹Gusunɔ̄n gɔrado wi u ka Sakari gari m̄ò u na u
nùn yamia nge mε ba ra tɔnu dom yamiε. ²Ma u
nùn bikia u nεε, mba a waamɔ mi.

Ma u nùn wisa u nεε, wuran dabuwa na waamɔ
gèn wɔllɔ ba wekeru garu sɔ̄ndi. Weke te, ta kāanu
nɔɔba yiru mɔ. Nin wɔllɔwa ba fitilanu sɔ̄ndi tia tia.
Kāa nin min diya gum mu ra ka de fitila nin mi.

³Olifin dānu yiru ya wāa weke ten b̄akuɔ̄. Teeru
nɔm dwaru gia, teeru maa nɔm geu gia.

⁴Ma Sakari u wure u gɔrado wi bikia u nεε, yinni,
mba yeniba kp̄uron tubusianu.

⁵Ma Gusunɔ̄n gɔrado u nεε, a ñ yen tubusianu yē?

6-10 Ma Sakari u nɛɛ, aawo, yinni. Ma gɔrado u nɛɛ, fitila nɔɔba yiru ye, ya sãawa Yinni Gusunɔn nɔni yi yi tem bukianamɔ.

11 Ma Sakari u maa nɛɛ, mba olifin dānu yiru ye ya wãa dabu gen nɔm geuɔ ka gen nɔm dwarɔ min tubusianu.

12 U maa bikia u nɛɛ, mba olifin kãanu yiru yen tubusianu ni nu wãa dabun kãanu yiru yen bɔkuɔ, mìn di gum kokumɔ nge wura.

13 Yera u wisa u nɛɛ, a n̄ nin tubusianu yɛ?

Ma u nɛɛ, aawo, Yinni.

14 U nùn wisa u nɛɛ, nu sãawa tɔmbu yiru be na gɔsa ba nɛ, tem kpuron Yinni sãamɔ.

Nɔɔ mwɛɛnu Sorobabelin sã

(6b) Yera u maa nɛɛ, wee ye Yinni Gusunɔ u Sorobabeli sɔɔmɔ. U nɛɛ, n n̄ mɔ ka wi, Sorobabelin dam n̄ kun mɛ ka win yiikowa u koo kpĩ u sɔmburu ko.

Adama ka wi, Gusunɔn Hunden dama.

Wi, wɔllu ka tem Yinniwa u yeni gerua.

(7) U maa nɛɛ,

Sakari, mba n̄ da n̄ guu baka te ta wãa Sorobabelin wuswaaɔ.

Sorobabeli wi, u koo tu kɔra

kpa u kpee geeru yara

te ba koo sɔndi sãa yerun wii kpiirɔ.

Saa ye sɔɔ, tɔmbu ba koo nuku dobun kuuki ko ba n̄ mɔ

anna a kpee buraru wa.

(8) Yinni Gusunɔ u maa Sakari sɔɔwa u nɛɛ,

(9) Sorobabeliwa u dii ten kpɛɛkpɛɛku swĩ.

Wiya u koo maa ten bana wiru go.

Saa ye sɔɔra nen tɔmbu ba koo gia ma ne, Gusunɔ
wɔllu ka tem Yinniwa na nun gɔrima.

(10) Yen sɔ, bu ku sɔmbu ten tore gem

baa tɔ n sɔan na piibu.

Ba koo nuku dobu ko

bɔ n wɛɛ wa

yi ba ra ka ganan dɛndabu mɛɛri

Sorobabelin nɔmaɔ.

5

Sakari u tireru wa ta yɔɔwa

¹ Sakari u maa nɔni seeya kɔsiru sɔɔ ma u tire
kureru garu wa ta yɔɔwa. ² Ma Gusunɔn gɔrado u
nɔn bikia u neɛ, mba a waamɔ mi.

Ma u nɔn wisa u neɛ, tire kureru gara na waamɔ
ta yɔɔwa. Ten dɛɛbu sɔawa gɔm soonu yendu. Ten
yasum maa gɔm soonu wɔkuru.

³ Yera u nɔn sɔɔwa u neɛ, bɔriya ta sɔɔwa yi yi koo
yabi tem mɛ kpuro sɔɔ. Ten bee tiaɔ, ba yoruawa
ma ba koo gbɛnɔbu kpuro gira minin di. Bee tiaɔ
maa ba koo be ba ra bɔri weesugii ko gira. ⁴ Gusunɔ
wɔllu ka tem Yinnin tiywa u koo de bɔri yi, yi na
kpa yi gbɛnɔbun yɛnusu di ka sere be ba ra ka Yinni
Gusunɔn yɛsiru bɔre kam. Miya yi koo sina yi yin
wɔa yeru ko kpa yi ben dirun kpɛɛkpɛɛku ka ten
kpenu di.

Sakari u tɔn kurɔ goo wa

kɔsiru sɔɔ

⁵ Gusunɔn gɔrado wi, u Sakari susi ma u neɛ, a
nɔni seeyo a wa ye ya yarim wee.

⁶ Ma u nɔn wisa u neɛ, mba mi.

Ma u nεε, birera mi, ta yarim wee tɛ sɔɔ tem min tɔmbu kpuron toranu yiba.

⁷ Sanam mε bire ten wukiritia ye ba kua ka pεεrum ya wukiara, yera u kurɔ goo wa u sɔ ten sɔɔwɔ. ⁸ Ma gɔrado wi, u nεε, kurɔ wi, u sɔɔwa toranu.

Ma u wure u kurɔ wi taare bire ten sɔɔwɔ, ma u wukiri. ⁹ Ye u maa nɔni seeya wɔllɔ, yera u kurɔbu yiru gabu wa kāsiru sɔɔ. Kurɔ be, ba kasi mɔ nge kpakpayε, ma woo ga yi suamɔ. Ma ba na ba bire te sua ba ka da wɔllɔ. ¹⁰ Ma u gɔrado wi bikia u nεε, mana ba ka tu dɔɔ. ¹¹ U nùn wisa u nεε, ba ka tu dɔɔwa Babilonin temɔ. Miya ba koo tu diru bania. Bà n tu bana ba kpa, kpa bire te, ta n wāa mi.

6

Sakari u tabu keke nne wa

kāsiru sɔɔ yi dumi gawe

¹ Sakari u maa nɔni seeya ma u tabu keke nne wa yi dumi gawe yi yariɔ guunu yirun baan di. Guu ni, nu sɔɔwa sii ganduginu. ² Tabu keke gbiikaa, dum swɛɛya yi gawe. Yiruse, kɔnkɔrɔba. ³ Itase, kaaba. Nnεse, dumi yi yi bau swāasu mɔ. ⁴ Ma u gɔrado wi u ka nùn gari mɔ bikia u nεε, berà mi nen Yinni.

⁵ U nùn wisa u nεε, wɔllun goonu nnen wosa si su raa wāa Gusunɔ, tem kpuron Yinnin bɔkuɔ. Siya su tɛ doonɔ.

⁶ Dum kɔnkɔrɔ be ba tabu keke yen tia gawe mi, ba dɔɔwa sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. Ma dum kaa be, ba swīi. Adama dum bau swāasugii yi, yi dɔɔwa sɔɔ yɛsan nɔm dwaru gia. ⁷ Dum swɛɛ yi, yi yara ma yi kana yi da yi tem bukiana. Ma gɔrado wi, u yi sɔɔwa u nεε, yi doo yi tem mε bukiana.

Ma yi tem mε bukiana. ⁸ Gɔrado wi, u nùn soka u nεε, a mεεrio a wa. Dumi yi yi da sɔɔ yēsan nɔm geu gia mi, yi Gusunɔn mɔru suresiawa bera mi.

Ba koo Yinni Gusunɔn

sāa yeru seeya

⁹ Yinni Gusunɔ u Sakari sɔɔwa u nεε, ¹⁰ a yoo beni, Helidai ka Tobiya ka Yedayan kēnu mɔɔ kpa a da Yosiasi, Sofonin biin yenuɔ mi yoo be, ba wāa sanam mε ba tunuma Babiloniɔ. ¹¹ Kpa a sii geesu ka wura sua a ka sina furɔ ko ge kaa doke Yosue, yāku kowo tɔnwerɔ, Yosadakin biin wirɔ. ¹² Kpa a nùn sɔ a nεε, ameniwa nε, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni na gerua. Na nεε, goo wāa wi ba mɔ kp̄ii pɔtura. Saa win min diya wāara koo yari kpa u nɛn s̄aa yee te bani.

¹³ U koo sina yānu sebe, kpa u sina win sina gɔnaɔ u tɔmbu kpara. Yāku kowo ko n wāa win b̄akuɔ kpa ba n nɔɔ tia s̄aa mam mam.

¹⁴ Sina furɔ ge, ga ko n wāawa nε, Yinni Gusunɔn s̄aa yerɔ. Geya ga koo de bu Helɛmu ka Tobiya ka Yedaya ka Hɛni, Sofonin bii yaaya.

¹⁵ Ma Sakari u nεε, be ba wāa n toma, ba koo na bu s̄aa yee te bani. Saa ye sɔɔra ba koo gia ma nε, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinniwa na nun gɔrima.

Yeni kpuro ya koo koorawa ì n nε, Gusunɔ bεɛn Yinnin gere mεm nɔɔwa mam mam.

7

Nɔɔ b̄aku te ba ka

Yerusalemun bansu yaayamɔ

¹ Darusin bandun wǎo nnese sǎo, yen suru nǎoba nnese wi ba mǎ Kisilun sǎo nnese sǎora Yinni Gusunǎ u ka Sakari gari kua u nεε, ² Beteligibu ba raa Sarεεε ka Regεmu Mεlεki ka gabu gǎra Gusunǎ wǎllu ka tem Yinnin sǎa yerǎ bu ka win durom kana. ³ Kpa bu maa yǎku kowobu ka win sǎmǎbu bikia bǎ n ko ba n sumǎn na, kpa ba n nǎo bǎkua wǎon suru nǎobuse kpuro sǎo nge mε ba mǎ tεebun di.

⁴ Yera Gusunǎ, wǎllu ka tem Yinni u Sakari sǎowa u nεε, ⁵ a yǎku kowobu ka tǎn be kpuro wisio a nεε, saa wǎo wata ka wǎkurun di, ba ra nǎo bǎke kpa ba n wǎa nuku sankiranu sǎo wǎon suru nǎobuse ka nǎoba yiruse sǎo.

Adama ba n̄ ye mǎ bu ka man bεεε wē.

⁶ Bǎ n maa dimǎ, ba nǎrumǎ, ben tiin sǎna.

⁷ Yellu, nε, Yinni Gusunǎ na tǎmbu kirǎ kua ka gari yinin bweseru nεn sǎmǎ gbiikobun min di. Saa ye sǎo, Yerusalemu ka wuu si su ka ye sikerenεn tǎmbu ba wǎa bǎri yendu sǎo, ma tǎmba yiba sǎo yēsan nǎm dwaru gia ka wǎwǎo.

⁸⁻⁹ Gusunǎ wǎllu ka tem Yinni u maa Sakari sǎowa u nεε, a tǎn be gari yini yaayasio yi yi nεε, bu tǎmbu sirio dee dee, kpa ba n tǎn geeru ka wǎnwǎndu mǎsine.

¹⁰ Bu ku gǎminibu ka gobekuba

ka sǎbu ka sǎarobu dam dǎre.

Bu ku maa ben winsim kǎsa bwisikusi.

¹¹ Adama ba n̄ gari yi swaa sue. Ba swaa taayawa.

¹² Ma ba ben gǎrusu bǎbiasia nge kpee kpikiru. Ba n̄ nε, Gusunǎ wǎllu ka tem Yinnin wooda ye swaa daki, ye na bu wē saa nεn sǎmǎbun min di, be nεn Hunde u ka gari kua. Ma ben swaa taa bi, bu man mǎru kua too.

13 Sanam mε na bu soka, ba n̄ wisa.

Yen sōna n̄n̄n̄ tii na n̄ maa bu wisa
sanam mε ba man somiru kana.

14 Yen sōna na bu yarinasia bwesenu kpuron suunu
sōo ni ba n̄ daa yē.

Ma ba ben tem deri dirum
goo ku ra maa sare mi.

Ma tem gem mε, mu kua bansu.

Nε, Gusunō wōllu ka tem Yinniwa na yeni gerua.

8

Yinni Gusunō u koo

Yerusalemu wesia nge yellu

1 Gusunō wōllu ka tem Yinni u gerua u nεε,

2 n̄n̄n̄ n̄sinu kpā Yerusalemun sō.

Domi na ye kī gem gem.

3 Yen sōna na nεε, kon wura Yerusalemu ye sōo
kpa na n̄ wāa mi.

Ba koo ye soku wuu gemguu.

Kpa bu maa nε, Gusunō wōllu ka tem Yinnin guu te
soku guu dεεraru.

4 Durō tōkōnu ka kurō tōkōnu

nu koo ka dēki sīima

kpa nu na nu sina yen batumaba sōo.

5 Bii aluwaaasiba ka bii wōndiaba

ba koo yibu yen batuma be sōo

ba n̄ dweebu mō.

6 Isireli be ba tien nōni sōo,

ya ko n̄ sāa nge ye ya kun kpē yu koorā.

Adama nε, Gusunō wōllu ka tem Yinni,

kon kpī n̄ maamaaki ye ko.

Nεna na yeni gerua.

7 Wee na n̄n̄n̄ tōmbu faaba mō

be ba wāa sōo yari yerō ka sōo duu yerō.

8 Kon ka bu wurama kpa bu sina Yerusalemuo
 ba n sãa nen tãmbu
 kpa na n maa sãa ben Yinni gemgii
 wi u naane ma.

9 Wee ye ne, Gusuno wõllu ka tem Yinni na gerua.
 Na nee, i wõrugõru koowo
 bee be i nua giso ye nen samõbu ba gerua
 sanam me ba nen sãa yee ten kpeekpeeku swii.

10 Domi yellu, goo ku ra win samburun kasiaru wa.
 Goo ku ra maa yaa sabe ni nu nùn samburu kuan
 kasiaru wẽ.

Saa ye sã, goo ku ra yari.
 Goo ku ra maa du ka bõri yendu yiberẽban sã.
 Domi na tãmbu yõsuwa bu ka wõrina.

11 Adama tẽ, na n maa Isireli be ba tie kuamme nge
 me na kua yellu.

Ne, Gusuno wõllu ka tem Yinniwa na yeni gerua.

12 Kon de bõri yendu tu duwa tem sã kpuro.

Resem ya koo ma.

Gura ya koo ne

kpa tem mu dñanu ko.

Doma nini kpurowa kon Isireli be ba tie kua.

13 Bee Yudaba ka Isireliba,

wee i kua bwese te na bõrusi bwesenun suunu sã.

Adama tẽ, kon bee faaba ko

kpa i n sãa domarugibu tãmbun suunu sã.

Yen sã, i ku berum ko.

I de i n wõrugõru ma.

14 Ameniwa ne, Gusuno wõllu ka tem Yinni na
 gerua.

Na nee, na raa gõru doke n bee kõsa kua

yèn sã been baababa ba nen mõru seeya.

Na n daa gõru gõsie n ye kãbia.

15 Adama tẽ, na gõru doke

n Yerusalemu ka Yudan tem kpuro gea kua.

Yen sɔ, i ku bɛrum ko.

¹⁶ I ka gari yini sɔmburu koowo.

Yiya, baawure u n da win winsim gem sɔ.

Kpa i n da baawure siri gem sɔɔ

i n ka wãa bɔri yɛndu sɔɔ.

¹⁷ I ku goo kɔsa kua.

I ku bɔri weesugii ko.

Domi yeniba kpurowa na tusa.

Nɛ, Yinni Gusunɔwa na yeni gerua.

Nɔɔ bɔkurun tɔru ta koo

gɔsira nuku dobun tɔru

¹⁸ Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni u nɛɛ, ¹⁹ nɔɔ bɔku ni i ra ko suru nnese sɔɔ ka suru nɔɔbuse sɔɔ ka suru nɔɔba yiruse sɔɔ ka suru wɔkuruse sɔɔ, nu koo gɔsira nuku dobun tɔnu Yudaɔ. Ni sɔɔra ba ko n da tɔɔ bakanu di.

Adama yeba kpuro sɔɔ, i de i gem ka bɔri yɛndu kãa.

²⁰ Na maa wure na nɛɛ,
tɔmbu ba koo na Yerusalemuɔ
saa wusu dabinun di.

²¹ Wusu gasun tɔmbu ba koo gasun tɔmbu sɔ bu
nɛɛ,
bu da bu nɛ, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinnin durom
kasu Yerusalemuɔ
kpa bu man sã.

²² Geema, bwese dabinu ka maa bwese ni nu dam
mɔ
nu koo na nu nɛn durom mɛ kasu
kpa nu man sã.

²³ Nɛ, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni na nɛɛ,
yen tɔɔ te, bweseru baatere sɔɔ,

tambu wəku wəkubu ba ko n Yuu turon yabe soo
 neni
 ba n m̀, ba koo ka ǹn da.
 Domi ba nua ma nε, Gusunə na wāa ka wi.

ISIRELIBA KA BWESE TUKUNU

9

Yinni Gusunə

u koo bwese ni nu tie siri

¹ Ameniwa Yinni Gusunə u gerua Hadarakin tem
 s̄ u nεε,

kon wuu ge ba m̀ Damasi siri.

Domi nen nəni wāa tambu s̄
 nge mε yi wāa Isireliban bwese keri kpuro s̄.

² Kon maa Hamati ye ya wāa Damasin tem n̄ bura
 yerən tem siri

ka Tiri ka sere maa Sidoni,
 baa mε wuu sin tambu ba bwisi m̄.

³ Tiri ye, ya wāa gbāra dangirun suunu s̄.

Mεya ya gobi guramə nge tua.

Ma ya wura guramə nge p̄tək̄.

⁴ Adama nε, Yinni Gusunə, kon ye kpuro mwa.

Kon yen dam sure nim w̄ku s̄

kpa n de yu d̄ mwaara.

⁵ Asikalonigibu ba koo ye wa

kpa bu bεrum duura.

Kon de tem yiiri bakabu bu Gasa w̄ri,

kpa Ekoronigibun ȳiȳbu kpuro bu kam ko.

Gasa ya koo sunə bia.

Goo kun ko n maa wāa Asikalonio.

⁶ S̄bu ba koo na bu sina Asid̄du.

Kpa n Filisitiban tii suabu kpeerasia.

⁷ Ba n̄ maa yem dim̄.

Ba n̄ maa b̄u ȳku d̄anu dim̄.

Ba koo kowa ne, Gusunən tambu nge Yudaba
kpa Ekoronigibu ba n maa sāa nen tambu
nge me Yebusiba ba kua.

⁸ Kon nen sansani gira n ka nen sāa yeru sikerena.
Kpa yiberε be ba daamə ba wuramamə bu ku raa ye
wəri.

Dam dioba kun maa sarə mi.
Domi nen nən wāa mi.

Sunə wi u ka bəri yendu sisi

⁹ Bεε Siɔnigibu, i nuku dobun kuuki koowo.
Bεε Yerusalemugibu, i yēerio nuku dobun sɔ.
Wee bεen sina boko u sisi bεen mi.
U sāawa gemgii ka faaba kowo.

U n̄ tii sue.

Keteku buuwa u sɔni.

¹⁰ Kon de tabu keke yi kpe Efaraimun temə
kpa dumi ka ten ni ba raa ka tabu kua yu kpeera
Yerusalemuə.

Sunə wi, u koo ka bwesenu bəri yendu naawa.

U ko n bandu diiwa nim wōku geen di

sere ka nim wōku giə,

saa maa daa te ba m̄ Efaratin di n ka da handunian
goonu nne sɔə.

Pirisəmban karabu

¹¹ Yinni Gusunə u neε,
nen arukawani ye na ka bεε bəkuan sɔ,
ma i ye sire ka yāku yaa yem,
kon bεen yobu yara dəkə kpirirun di te ta n̄ nim mə.

¹² Bεε yobu, bεε be i yīiyə bakabu mə,
i wuro bεen wusə si su gbāranu mə.

Na maa bεε n̄əsiamə ma kon bεε domaru kua
nge yellugirun nən yiru.

¹³ Kon Yuda dendi nge tendu.

Kpa Efaraimu ya n sãa ten s̄enu.
Yerusalemu, kon wunen bibu sua bu Gerekiba tabu
w̄ari.

Kon bu kowa nge tabu dur̄o damgiin takobi.

¹⁴ Nε, Yinni Gusun̄o, kon tii s̄osi w̄allo.

Nen s̄eu ga koo doona nge guru maakinu.

Kon k̄aba so,

kpa n sarama guru woo b̄ak̄o s̄o,

ge ga wee saa s̄o ȳesan n̄m d̄waru gian di.

¹⁵ Nε, Gusun̄o, w̄allu ka tem Yinni, kon nen t̄ambu
k̄̄su.

Ba koo ben yiber̄eba kamia bu ben kpurant̄enun
kpenu k̄osuku.

Kon de yiber̄e ben yem mu yari nge tam,

n̄ kun mε nge ȳaku yaa yem mε mu ra gb̄̄eru yibu

bu ȳka ȳaku yerun k̄aan̄o.

¹⁶ Yen t̄o te, kon nen t̄ambu faaba ko

nge mε ȳa kpar̄o u ra win ȳaanu faaba ko.

Ba koo balli ben tem̄o nge kpee gobigii

ni ba mani sina fur̄o s̄o.

¹⁷ Tem miya doo n̄̄ru ka buram mu ko n w̄a.

Alikama ka tam koo de aluwaasiba ka w̄andiaba ba
n dam m̄o.

10

Gusun̄o turowa s̄a Yinni

¹ I Yinni Gusun̄o kan̄o u b̄̄e tom buruku gura k̄̄.

U koo de guru woo gu na

kpa guru baka yu nε.

Kpa yakasu su kpi baama.

² Domi b̄ũ n̄n bw̄̄arokunu ba m̄ò Terafimu nu
weesu m̄ò.

S̄robu ba k̄asi weesuginu waam̄o.

Ben dosusu su s̄awa weesu.

Sin nuku yemiasiabu sãawa kam dirum.
 Yen sõna ba sirene nge yaa sabenu.
 Ba wɔnwɔndu soore,
 domi ba ñ kparo mɔ.

Yinni Gusunɔ

u koo win tɔmbu yakia

³ Yinni Gusunɔ u neɛ,
 na ka kparo tuko be ba nen tɔmbu kpare mɔru mɔ.
 Be, be ba sãa nge bonu mi, kon bu wɔrima.
 Domi ne, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni
 na nen tɔmbu Yudaba naawa.
 Kon bu dendiwa tabu sɔɔ nge dum girimagia.
⁴ Ben min diya sinambu ba koo yari.
 Kpa ba n dam mɔ nge gani gɔmburun kperu,
 ñ kun mɛ nge kuu bekurugirun gbere,
 ñ kun mɛ nge ten te ba ra ka tabu de.
⁵ Ba ko n sãawa nge tabu durɔ dangii
 be ba ben yiberɛba taakumɔ swɛɛ sɔɔ nge pɔtɔkɔ.
 Ba koo tabu ko yɛn sɔ ne, Yinni Gusunɔ ko na n ka
 bu wãa.
 Ben yiberɛ be ba dumi yɔɔwa ba koo sekuru wa.
⁶ Kon Yudaba tãsisia,
 kpa n Isireliba wɔra.
 Kon ka bu wurama,
 domi na ben wɔnwɔndu mɔ.
 Ba ko n sãawa nge be na ñ daa biru kisi.
 Domi nɛna na sãa Gusunɔ ben Yinni.
 Kon ben kanaru mwa.
⁷ Efaraimuba ba ko n sãawa nge tabu durɔ
 dangibu.
 Ba ko n nuku dobu mɔ nge wi u tam nɔra.
 Ben bibu ba koo ye wa kpa bu nuku dobu ko.
 Ba koo nuku dobu ko ne, Yinni Gusunɔn sɔ.

⁸ Kon wia ko bu ka mennama.
 Domi nena na bu yakiamo.
 Ba koo dabia nge yellu.

⁹ Kpa n de ba n pusa bwesenun suunu so.
 Mi ba waa n toma mi,
 ba ko n da man yaaye min di.
 Kpa ba n waa mi ka ben bibu.
 Yen biru, ba koo wurama.

¹⁰ Kon de bu wurama saa Egibitin di.
 Kon bu mennama saa Asirin di.
 Kpa n de bu wurama Galadio ka Libanio.
 Batuma kun bu turi.

¹¹ Ba koo nim woku tabura mi ba nuku sankiraru
 wa.

Gusunu u koo gen nim kurenu so,
 kpa Nilun daarun nim mu gbera.
 Asirigibun tii suabu koo kpe.
 Kpa Egibitigibun bandu tu noru ko.

¹² Kon nen tambu tasisia.
 Kpa ba n simo ka nen yisuru.
 Ne, Yinni Gusunowa na yeni gerua.

11

Ba damgibu kasuka

¹ Bee Libanigibu, i been konnosu kenio
 kpa doo u been daa ye ba mo seduru di.

² Bee daa ye ba mo sipere, i weeweenu koowo.
 Domi seduruba ba wruka.
 Be ba tii sue mi, ba kpeera.

Bee Basanin daa bakanu, i weeweenu koowo.
 Domi daa soo ge ba n daa kpe bu du ga wruka.

³ Kparobu ba wuri mo,
 domi ben bere ya kpa.
 Gbee sinansu su kukirimu,

domi Yuudenin dāa sōn beere ya kpa.

Kparobu yiru

⁴ Ameniwa Yinni Gusunɔ u Sakari sōwa. U neɛ, a yāanu kparo ni ba koo go. ⁵ Be ba nu dwemɔ ba goomɔ ba n̄ bu seeyasiamɔ. Be ba maa nu daramɔ ba m̄, ba ne, Gusunɔ siara, domi ba gobi m̄. Nin kparobu ba ku ra maa ka nu yine. ⁶ Ne, Yinni Gusunɔ na n̄ maa tɔmbun wɔnwɔndu m̄ tem me sɔ. Kon baawure beriwa win winsim nɔmuɔ ka win sunɔn nɔmuɔ. Ba koo ben tem arumani gurawa. Na n̄ maa bu wɔramɔ ben yiberɛban nɔmun di.

⁷ Yera Sakari u yāanu kparabu wari ni ba koo go. Yāa niya nu kōsuru bo. Ma u kpara deki yiru kasu. U tia soka durom, tia maa nɔo tia. Ma u da u yāa ni nɔori. ⁸ Suru tian baa sɔo u nin kparobu ita go. Ma u ka nu tii kpara u temanabu kpana. Ma nin tii nu n̄n tusa. ⁹ Ma u neɛ, na n̄ maa nu kparamɔ. Nin ni nu koo gbi, nu gbio. Ni nu koo maa tiara nu tennɔ.

¹⁰ Ma u win deka ye u soka durom bɔka u ka sɔsi ma u win arukawani kusia ye u raa ka bwesenu kpuro bɔku. ¹¹ Yen tɔo tera u arukawani ye kusia. Ma yāa kōsu ni nu n̄n mɛera mi, nu gia ma Yinni Gusunɔn gariya yi kooramɔ. ¹² Ma u bu sōwa u neɛ, yà n̄ bu w̄ere, bu n̄n kɔsiaru w̄ɛyɔ, ya kun maa bu w̄ere, bu derio.

Yera ba sii geesun gobi tɛna yīra ba n̄n kɔsia. ¹³ Ma Yinni Gusunɔ u n̄n sōwa u neɛ, a sii geesun gobi tɛna ye ba mɛera bure mi, mɔmɔ w̄ɛyɔ.

Ma u gobi yi sua u yari Gusunɔn sãa yerɔ yi ka ko mɔmɔgii. ¹⁴ Yen biru, u maa win kpara deka yiruse ye u soka nɔo tia mi, bɔka u ka sɔsi ma Yudaba ka Isireliban baa sɔo nɔo tia maa sari. ¹⁵ Yinni Gusunɔ

u maa nùn sãwã u nεε, a kparo nge kparo gari bãkã.
 16 Domi kon kparo goo seeya tem mε sã, wi u kun
 yãanu nãirimã ni nu gãã dã. U ñ nin binu kasum
 dã. U ñ ni nu mεεra wa tim kuammε. Meya u ñ maa
 ni nu bwãã do nãirimã. Adama u koo ni nu gum
 mãn yaa tem sere ka nin kãriã.

17 Bãrurowa kparo gari bãkã wi u yãanu derimã.
 Takobi yu win gãseru ka win nãm geun nãnu
 kãsukuo,
 kpa gãse te, tu gbera kpa nãnu ge, gu gbi.

12

Yinni Gusunã

u koo Yerusalemu yakia

1 Gari yi Yinni Gusunã u gerua Isireliban sã wee.
 Wi, wi u wãllu ka tem mãmã,
 ma u maa tãnu hunde dokea
 2 u nεε, na Yerusalemu kua nge nãra ye ya nen
 mãru yiba nge tam. Ya koo bwese ni nu ka ye
 sikerenε woo tiro kpẽε. Woo tiro ge, ga koo Yudaba
 kpuro nenε bà n Yerusalemu tarusi. 3 Tã te sã,
 kon ye gãsia nge kpee bakaru. Be ba kã bu tu sua
 ba koo mεεra wa. Handunian bwesenu kpuro nu
 koo mænna nu tu wãri. 4 Yen tã te, Yinni Gusunã u
 nεε, kon ben dumi woo tiro kpẽε kpa n yin maasãbu
 nãni swãaru kpẽε, kpa n bwese tukunun dumi
 wãkoru kpẽε. Adama kon Yudaba kãsu. 5 Yudan
 wirugibu ba koo nεε, Yerusalemugiba ba sãã ben
 dam nε, Gusunã ben Yinnin sã, nε wi na wãllu ka
 tem mã. 6 Yen tã te sã, kon Yudaban wirugibu
 kowa nge dãã boko dãã sãwã, ñ kun mε nge wii
 bãn tèn dãã ba sãka dãã bãkunu sã. Ba koo bwese

ni nu ka bu sikerene kamiawa mam mam. Adama Yerusalemugibu ba ko n sōwa ben temə.

⁷ Ne, Yinni Gusunə kon Yudaban yenusu faaba ko, kpa Dafidin yennun beere ka Yerusalemugibun beere yu ku raa Yuda be ba tiegia kera. ⁸ Yen tō te, kon Yerusalemugibu kōsu. Be sō, wi u kun daa dam mə, u koo dam kowa nge Dafidi. Kpa Dafidin yenugibu ba n sāa nge Gusunən gərado wi u yō ben wuswaa.

Ba gə wooru s

tem me kpuro s

⁹ Yen tō te, kon kookari ko n bwese ni kpuro go ni nu Yerusalemu wərim wee. ¹⁰ Kon de Dafidin yenugibu ka Yerusalemugibu ba n wənwəndu mə kpa ba n da kanaru ko, kpa bu gəsirama nen mi, ne wi ba yaasa saka. Ba koo man swīisi nge wīn bii teeruru ta gu. Ba koo swīwa ka nuku sankira bakanu nge wīn bii gbiikoo u gu. ¹¹ Yen tō te, nuku sankiruru ta ko n kpā Yerusalemu nge te ba kua Hadadiriməən s Məgidon wəwaa. ¹² Tem me kpuro s, ba ko n gə wooru sōwa yenu ka yenu. Dafidin yenugibu, kurəbu ka durəbu nenem. Natanin yenugibu, kurəbu ka durəbu nenem. ¹³ Lefin yenugibu, kurəbu ka durəbu nenem. Siməin yenugibu, kurəbu ka durəbu nenem. ¹⁴ Nge meya yenu si su maa tien tambu ba ko n gə wooru s nennənka, kurəbu ka durəbu nenem.

13

¹ Yen tō te, bwia gaa ya koo yari yu ka Dafidin yenugibu ka Yerusalemugibun toranu wəka.

Yinni Gusunə u koo

win sɔmɔ weesugibun

bwãarokunu kɔsuku

² Yen tɔɔ te, nɛ, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinni kon bŭnun yĩsinu kpeerasia tem mɛ sɔɔ kpa bu ku raa maa nu yaaya. Kon maa nɛn sɔmɔ weesugii be ba bŭu sãarun kĩru mɔ mi wuna. ³ Goo ù n gari weesugii mɔ, win tundo ka win mɛro ba koo nùn sɔwa bu nɛɛ, kaa gbi. Domi a weesu mɔwa ka Yinni Gusunɔn yĩsiru. Kpa tundo wi, ka mɛro wi, bu nùn takobi saku bu go sanam mɛ u gari yi mɔ. ⁴ Yen tɔɔ te, Gusunɔn sɔmɔbu ba koo sekuru wa ben kãsi weesuginun sɔ. Bã n gari mɔ, ba ñ maa yabe sansuginu sebumɔ bu ka tɔmbu nɔni wɔke. ⁵ Ben baawure u koo nɛɛwa, u ñ sãa Gusunɔn sɔmɔ. Wi, gbaa wukowa. Domi ba nùn dwawa saa win piiburun di. ⁶ Bã n nùn bikia ba nɛɛ, mana u sere mɛɛra yeni wa ye ya wãa win nɔmaa, kpa u wisi u nɛɛ, u ye wawa win bɔrɔ kĩnasibun yɛnuɔ.

Ba koo gia ma

Gusunɔwa u sãa Yinni

⁷ Gusunɔ, wɔllu ka tem Yinni u nɛɛ, takobi, a nɛn kparo wi na kua nɛn bɔɔ wɔrio. A nùn goowo kpa yãanu nu yarina, kpa n ni nu kun dam mɔ wɔri.

⁸ U maa nɛɛ, bã n tem mɛn tɔmbu bɔnu kua suba ita, yen suba yiru ya koo gbi kpa sube tee teni tu tiara. ⁹ Kon sube tee te dɔɔ doke kpa n tu sɔwa nge mɛ ba ra sii geesu sɔwe. Kon tu sɔwawa nge mɛ ba ra wura sɔwe. Ta koo nɛn yĩsiru soku kpa n tu wurari. Kon tu sɔ n nɛɛ, ta sãawa nɛn tɔmbu. Kpa ten tii tu maa nɛɛ, na sãawa Gusunɔ ten Yinni.

14

Yinni Gusunən tōru

- ¹ Bεε Yerusalemugibu, Yinni Gusunən tōra wee.
Ba koo bεen yānu gura bu bōnu ko bεen nōni biru.
- ² U koo bwesenu kpuro menna nu ka Yerusalemu wōri.
Ba koo ye mwa kpa bu yen yenusu dōo sōku.
Ba koo ka yen tən kurōbu kpuna ka dam.
Kpa bu yen tōmbun bōnu yoru mwεeri bu ka doona.
Adama ba n̄ be ba tie goomō.
- ³ Saa ye sōra Yinni Gusunō u koo tii sōosi
kpa u ka bwese ni tabu ko nge mε u ra ko tabu sōo.
- ⁴ Yen tōo te, u koo win naasu sōndi Olifin guurō
te ta wāa Yerusalemun dee deeru, sōo yari yeru gia.
Olifin guu te, ta koo besira suunuō
saa sōo yari yerun di sere sōo duu yerō.
Wōwi baka ya koo yari ten suunu sōo.
Guu ten bee tia ya koo da sōo yēsān nām geu gia
kpa bee tia yu maa da sōo yēsān mām dwardu gia.
- ⁵ Saa ye sōo, i ko i duki dawa win guunun wōwa sōo.
Domi wōwa ye, ya ko n wāawa sere Atiseliō.
I ko i duki suwa nge mε i raa kua
sanam mε tem yīribu bεε deema
Osiasi Yudaban sina bokon waati.
Saa ye sōra Gusunō nēn Yinni u koo na ka win tən dεrobu.
- ⁶ Yen tōo te, yam bururam mu n̄ ko n maa wāa.
Pura ya ko n wāa ka sere maa nim mε mu gōsira nge kperu.
- ⁷ Tōo te, ta ko n sāawa nēnem te Yinni Gusunō u yē.
Ba n̄ wōkuru ka sōo sōo wunanamō.
Adama yoka, yam bururam mu koo sōosira.

⁸ Yen tǎo te, nim gem mu koo yari Yerusalemun di
 kpa mēn sukum mu koku mu da nim wǎkuǎ
 ge ga wǎa sǎo yari yeru gia,
 kpa sukum mu da nim wǎku ge ga wǎa sǎo duu yeru
 gia.

Nge mēya n ko n sǎa sǎo sǎreru ka guran saa.

⁹ Yinni Gusunǎwa u ko n sǎa tem kpuron sunǎ.

Wi turowa u ko n sǎa Yinni.

Win turon yīsira tǎmbu kpuro ba koo gia.

¹⁰ Isireliban tem kpuro mu koo gǎsia wǎwa

saa Geban di sǎo yēsān nǎm geu gia

n ka da Rimǎǎwǎ Yerusalemun sǎo yēsān nǎm
 dwardu gia.

Saa ye sǎo, Yerusalemu ya koo yīsiru yari

kpa ya n wǎa yen ayerǎ.

Ya ko n wǎawa saa kǎnnǎ ge ba mǎ Benyamēen di,

n ka da kǎnnǎ gbiikuuǎ,

sere ka kǎnnǎwǎ ge ba mǎ gani gǎmbunu.

Saa maa kǎsu yee te ba mǎ Hananēelin di,

n ka girari sina bokon resēm gama yerǎ.

¹¹ Tǎmba koo sina ye sǎo.

Ba ñ maa ye kam koosiamǎ.

Ya ko n wǎawa bǎri yendu sǎo.

¹² Wee nǎni swǎa te Yinni Gusunǎ u koo tǎmbu kpǎe

be ba Yerusalemu tabu wǎri.

Ben wasi koo kǎsiwa ba n ka sīimǎ.

Ben nǎni yi koo kǎsi ben nǎni wǎrusu sǎo,

kpa ben yari yi kǎsi ben nǎsǎ.

¹³ Yen tǎo te, nē, Yinni Gusunǎ kon wahala baka
 doke ben suunu sǎo.

Kpa bu wǎrina bu soona.

¹⁴ Yudaba ba koo tabu ko Yerusalemuǎ,

kpa bu bwese tuku ni nu ka bu sikerēen dukia
 gurama.

Yera, wura ka sii geesu ka yāa dabinu.

¹⁵ Nin dumi ka nin birakasu
ka nin yooyoosu ka nin ketekunu
ka sere maa yaa sabe ni nu wāa mi,
kpuro nu koo dumgbeku mwaara.
Dumgbeku tia yera ya koo nu deema.

¹⁶ Bwese ni nu raa Yerusalemu ye wari,
nin ni nu tie, nu ko n da newa wōo baagere
nu yiira Gusunō sina bokon wuswaa,
wi u sāa wollu ka tem Yinni,
kpa nu Kunun tōo bakaru ko.

¹⁷ Bweseru garu tà kun de
tu Gusunō sina boko wi u sāa wollu ka tem Yinni
yiira

tu sā Yerusalemu,
gura kun nemo ten temo.

¹⁸ Egibitigibu bà kun de Yerusalemu

bu ka Kunun tōo bakaru ko,
gura kun nemo ben temo.

U koo bu wahala dokewa
nge bwese ni nu yina nu da
nu Kunun tōo bakaru ko.

¹⁹ Nge meya u koo Egibitigibu ka bwese ni nu yina
nu Kunun tōo bakaru da Yerusalemu kua.

²⁰ Yen tōo te, ba koo dumin yangirenu sōo yore bu
neε, Yinni Gusunōgia.

Sāa yerun wekenu kpuro nu ko n sāawa nge yāku
yerun gbēa.

²¹ Wekenu kpuro nu ko n sāawa Gusunō, wollu ka
tem Yinniginu Yerusalemu ka Yuda.

Be ba koo yākuru na,
bera ba ko n da nu sue
bu ka ben yāku yaa yike.

Yen tōo te sōo, ba ñ maa tenkuba wasi sāa yeru mi,

ba n yãnu daramə.

Luda yá takada kú Bisá yáo
Portions of the Holy Bible in the Busa language of
Nigeria

copyright © 2005 SIM International

Language: Bisá (Busa)

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

8631d380-7d17-5581-abf9-174814e8ccc3